

Līdzfinansē Eiropas Komisijas nacionālo vai starptautisko e-tiesiskuma projektu programma „TIESISKUMS (2014-2020)”

Rīgā norisinās konference “ECLI ieviešana Latvijā – rezultāti un ieguvumi”

Šodien, 15.septembrī Latvijas Nacionālā mākslas muzeja konferenču zālē norisinās konference “ECLI ieviešana Latvijā – rezultāti un ieguvumi”, kuru Eiropas Komisijas nacionālo vai starptautisko e-tiesiskuma projektu programmas „TIESISKUMS (2014-2020)” ietvaros organizē Tiesu administrācija un kas ir veltīta Eiropas judikatūras identifikatora integrācijai Latvijas Tiesu informatīvajā sistēmā.

Konferenci atklāja Tiesu administrācijas direktors Edvīns Balševics un projekta ieviešanas uzraudzības pārstāvis no “Corporate Consulting” SIA Āris Āriņš. Par judikatūras vērtību starptautiskā dimensijā un

noņēmumu datu bāžu attīstības veicināšanas ieguvumiem uzstājās Augstākās tiesas Judikatūras un zinātniski analītiskās nodaļas vadītāja Anita Zikmane un Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētāja Daiga Vilsone. Kā ārvalstu viesis pasākumā piedalījās Nīderlandes Iekšlietu un karalistes attiecību ministrijas realizētā projekta "Building of ECLI (BO-ECLI)" vadītājs Marks van Opijnen (*Marc van Opijnen*), kurš klātesošajiem pastāstīja par šīs valsts iniciēto projektu, kurā vienlaicīgi ir iesaistīti 16 partneri no 10 dalībvalstīm (Itālijas, Grieķijas, Horvātijas, Igaunijas, Beļģijas, Nīderlandes, Vācijas, Čehijas, Spānijas un Rumānijas).

Eiropas judikatūras identifikators (ECLI) ir vienots kods, ko piešķirt jebkuras valsts vai Eiropas Savienības tiesas nolēmumam, nodrošinot standartizētu un unikālu tiesu nolēmumu identifikāciju Eiropas līmenī. Šī identifikatora mērķis ir veicināt vienotu nolēmumu uzskaiti un uzlabot judikatūras pieejamību starp valstīm. ECLI ieviešana ir rezultāts politiskam pieprasījumam nodrošināt un uzlabot piekļuvi Eiropas Savienības tiesas un Eiropas Savienības dalībvalstu judikatūrai. Eiropas Savienības Padome 2010.gada decembrī pieņēma lēmumu par brīvprātīgu ECLI ieviešanu katrā dalībvalstī.

Lai pilnveidotu ECLI infrastruktūru, Eiropas Komisija ir izstrādājusi meklētājprogrammu, kas ļauj atrast visus nolēmumus, kuri ir anonimizēti un kam piešķirts ECLI ne tikai valsts, bet arī pārrobežu datu bāzēs. Eiropas Komisijas uzturētais Eiropas e-tiesiskuma portāls <https://e-justice.europa.eu> ir veidots ievērojot vienas pieturas aģentūras principu. Portālā pieejama juridiska informācija par visām Eiropas Savienības dalībvalstīm un tajā tiešsaistē ir iespējams atrast vispārīgu informāciju par ECLI visās oficiālajās Eiropas Savienības valodās. Ar ECLI meklētājprogrammas palīdzību var atrast visus tiesu nolēmumus, kas pieņemti jebkurā valstī vai tiesā, kā arī veikt meklēšanu jebkurā datu sniedzējā, ja vien šiem nolēmumiem ir piešķirts ECLI.

Latvijā interneta vietnē – <https://manas.tiesas.lv> anonimizētu nolēmumu meklētājā un Eiropas e-tiesiskuma portāla <https://e-justice.europa.eu> ECLI meklētājā Latvijas tiesu nolēmumi būs pieejami līdz ar nolēmumiem, kuriem piešķirts ECLI un kuri ir anonimizēti, publicēšanai attiecīgajos portālos. Identifikatoru ir viegli atpazīt un lasīt: *ECLI : valsts kods : tiesas abreviatūra : nolēmuma gads: nolēmuma datums: lietas numurs : nolēmuma izveides secības numurs : nolēmuma veids.*

Eiropas judikatūras identifikatora ieviešana Latvijā tika uzsākta 2016.gada martā un to ir plānots noslēgt 2017.gada septembrī. Tā ietvaros tika analizēta esošā situācija un definētas programmatūras tehniskās prasības. Nozares ekspertiem bija iespēja klātienē iepazīties ar ārvalstu projekta partneru pieredzi identifikatora ieviešanā, lai 2017.gada janvārī arī Latvijā uzsāktu Tiesu informatīvās sistēmas papildināšanu un vēlāk organizētu sistēmas lietošanu apmācības.

Būtiskākie ieguvumi, ieviešot ECLI, ir atvieglota judikatūras citēšana un pārlūkošana vienotajā nolēmumu datubāzē, ņemot vērā iespēju, nodrošināt, vienādu nolēmumu citēšanas veidu visā tiesu sistēmā Latvijā. Tāpat ir atvieglota iespēja pievienot atsauces uz konkrētiem, unikāliem nolēmumu numuriem, kā arī, ievērojot to, ka ECLI identifikatoram ir noteikts formāts, tas ir viegli atpazīstams un lasāms. Eiropas Savienības ietvaros, ir uzlabota Eiropas Savienības tiesību piemērošana un uzlabota arī sapratne starp Eiropas Savienības dalībvalstu juridiskajām institūcijām, kā arī uzlabota judikatūras pieejamība sabiedrībai kopumā. Papildus kā ieguvums minams arī statistikas datu ieguves iespēja, izmantojot ECLI kodu, pēc kura atlasīt tiesas nolēmumus.

Projekta ietvaros ir īstenota ar ECLI ieviešanu nesaistīta aktivitāte, proti, pilnveidota tiesas tulku darbā izmantotā TRADOS tulkošanas programmatūras datu bāze (atmiņa) un visu Latvijas tiesu tulkiem tika organizētas divu dienu apmācības. Galvenie ieguvumi papildinot TRADOS tulkošanas programmatūras datu bāzi (atmiņu) ir efektīvāka un ātrāka elektronisko materiālu tulkošana, uzlabota rakstveida tulkojumu kvalitāte tiesas procesā kopumā un vienotas terminoloģijas izmantošana nodrošinot procesuālo dokumentu tulkojumus tiesā.

Īstenojot ECLI ieviešanas projektu, Tiesu administrācija ir turpinājusi darbu pie tiesu modernizācijas Latvijā, pilnveidojot Tiesu informatīvo sistēmu un paplašinot iespējas judikatūras pieejamībai un citēšanai gan Latvijas, gan Eiropas Savienības ietvaros, kā arī projekta īstenošanas gaitā, veicot tiesu tulku darbā izmantotu palīgīdzekļu pilnveidošanu, kas ļauj ātrāk un kvalitatīvāk strādāt ar tiesas dokumentu tulkojumiem, veicina tiesas pieejamību un tiesas darba efektivitāti kopumā.

Šī publikācija ir sagatavota ar Eiropas Komisijas nacionālo vai starptautisko e-tiesiskuma projektu programmas „TIESISKUMS (2014-2020)” atbalstu. Par šīs publikācijas saturu ir atbildīga Latvijas Republikas Tiesu administrācija, un tas nekādā veidā neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli.

Papildu informācija:

Tiesu administrācija

Projektu vadības un starptautiskās sadarbības nodaļas

projekta vadītāja

Dace Ezeriete

Dace.Ezeriete@ta.gov.lv

Tālrunis: 29248273